

# NAŠA SLOGA

## POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Sloga naša naše stvar, a naša sve pokvari“ Mr. Pol.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: VIA TORRENTE br. 12. —

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Priposlata se prema tiskaju po 5 nov. svaki redak. Oglas od 8 redaka stoji 60 nov. za svaki redak više 5 nov.; li u slučaju opatovanja az pogodbe sa upravom. Novci se šljku poštarom osamostalno (svojim poštom) ime, prezime i najbližu poštu valja točno označiti. Komu list ne dođe na vrijeme, neka to javi odpravništvu u otvorenu plemu, za koje se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše: »Reklamacija«. Dopisi se ne vraćaju ako se ne tiskaju. — **NAŠA SLOGA** izlazi svakog četvrtka na celom arku. Novci i pisma šalju se na uredništvo ili odpravništvo. — Predplata s poštarinom stoji 6 for., sa seljaka 3 for. na godinu. Razmjerno fr. 250 i 1 za pol godine. Isvan: carovine više poštarina. Na malo 1 br. 5 nov.

### Gospodarske zadruge.

(našim kmetom na razmišljanje).

Po zemaljskom zakonu od 8. septembra 1884. broj 36 ustanovilo se je za Istru »Zemaljsko kulturno vijeće« (consiglio agrario provinciale), koje će imat nastojati, da se unapredi gospodarstvo po Istri, osobito kmetovšćino.

U svakom sudbenom kotaru imaju pravo posjednici zemlje sastati se u društvo i tako za svoj kraj biti kako malo jedno pokrajinsko kulturno vijeće. Takovo društvo zvalo bi se »gospodarska zadruga« za taj i taj sudboni kotar.

Takova zadruga imala bi pravo i dužnost promišljati način, kako da se kmetijstvo kod nas podigne i povedati cesarskim i zemaljskim oblastim način, kojim bi se to postiglo.

»Ki uma, ima dva«. Vlada i pokrajina davaju i moraju davati pomoći svake godine, ali ju davaju onamo, otkuda jim prvo i temeljitije dojde izkazano, da je potroba.

Za sudbeni kotar Podgrad (Castellnuovo) ustanovila se je prva gospodarska zadruga u Istri.

Pravila su joj već potvrđjena. To zadruga moraju se vladati jednoliko, zato i pravila valja, da budu koliko je moguće jednaka.

Mi štampamo takav jedan Statut i opominjamo vruće naše kmetove i svobonstvo, neka ustanove takove zadruge.

Koji bi želio kakovo tumačenje, neka se obrati pismom na naše uredništvo, poslužiti ćemo ga čim prije. Gospodarska zadruga ustanovi se ovako:

Uzme se pet ovih štampanih štata

tutah i popuni jih se imenom »sudbenoga kotara. Na jedan primerak ide biljeg od 1 forinta, a zadruge po 15 bovdica na svaki primerak. To se pošalje na »Visoko cesarsko-kraljevsko namjestništvo u Trstu« kratkom molbom, neka po zakonu o udruživanju od 15. novembra 1867. br. 134 saozna, da ta i ta gospodarska zadruga postoji.

Ako za 4 tjedna nadojde nikakov odgovor, to će reći, da je zadruga potvrđjena.

Onu molbenicu treba da podpiše nekoliko ljudi, koji žele učlaniti se u zadrugu, a dobro je poslati ju kroz kapitanat.

Dogovorom kapitanata može se u jednom sudbenom kraju učiniti i više gospodarskih zadruga, ako je kotar velik i ako je obdolanje zemlja i kmetovanje preveć različito.

Takova pravila bila bi na priliku ova:

### Pravila.

Gospodarske zadruge za sudbeni kotar

§ 1. Po državnom zakonu 15. novembra 1887. br. 184 i po zemaljskom zakonu za Istru od 8. septembra 1884. br. 36 postoji u — — — — — »Gospodarska zadruga za — — — — — sudbeni kotar — — — — — namenjena je tomu, da se poboljša i unapredi gospodarstvo u tom kraju. Da to postigne, poslužiti će se društvu pravilima, koje donša gore rečeni zemaljski zakon i onima, koje su niže nabrojene.

§ 2. Član gospodarske zadruge može biti svaki, komu zakon ne krati, koj posjeduje zemlje u vlasitio ime i obeća, vršiti dužnosti, spomenute u ovih pravilih.

Tko želi pristupiti zadrugi neka se javi predsjedništvu; ako je prijet, ostanu

član dok mu zakon nebi zakratilo ili dok sam nebi očitovao, da prestaje biti član.

§ 3. Sedišća zadruge je u — — — — —

§ 4. Svaki član ima pravo poslovati za zadrugu, ako je u odboru; ako nije u odboru, ima pravo svetovati, podučavati i predlagati; još ima svaki član pravice niže izbrojene u § 13. i 14.

§ 5. Svaki koj pristupi za člana zadruge, veže se:

a) platiti 50 nov. ustupnine

b) platiti na dobu članarinu, koja će za sada biti jedan forint i 20 novčica na godinu ili 10 novčica na mesec.

Obći zbor će unapred odlučiti od godine do godine, kolika da bude članarina.

§ 6. Zadrugom upravlja odbor od deset ljudi, koje izbiraju članovi; a odbor dočelnik sebi predsjednika i podpredsjednika s privođenjem cesarsko-kraljevskoga namestnika; odbor bira sebi i tajnika i blagajnika ili kasirka.

Prvi odbor ima biti izabran na prvom obćem zboru i vladat će do konca godine 1887. Prije nego istече ta godina, bit će opet pozvan obći zbor za biranje novoga odbora, koj će vladati do konca godine 1890. Tako će unapred svaki put prije nego istoku tri godine, biti izabran novi odbor za buduće tri godine.

Da koji član odbora pošalji prije toga vremena radi smrti ili drugog uzroka, izabrat će prihodnji obći zbor novoga odbornika, kojemu će istaći vreme kada i drugim.

§ 7. Odborničtvo je služba počastna bez plaće; venđer će gotovi trošiti, učinjeni za zadrugu biti povraćeni iz njezine blagajnice.

§ 8. Zadrugu zastupa predsjednik i kad on nemože, njegov zamenik. All obvezna pisma valja da podpiše i tajnik ili blagajnik. A predsjednik (ili njegov zamenik) blagajnik i tajnik odgovorni su društvu svi tri za svakoga i svaki za svu trojicu, ako bi što učinili na škodu društva na svoju ruku.

Odbor valja da se drži odluke obćega zbora.

§ 9. Odbor odlučuje u medjah zakona o svem, što nije pridržano obćemu zboru ili glavnoj skupščini. Ako je svaki odbornik sazvan barem 10 danah prije i ako je imao dnevni red, onda se može odlučivati na samu relativnu većinu glasovah. Ako nije tako, onda za pravomoćnu odluku treba da bude absolutna većina svih članovah, to jest šest harem.

Predsednik svetuje, ali ne glasuje nego kad bi broj glasovah bio jednak. U toj prilici odlučeno je ono, našto pristane predsednik.

§ 10. Dužnosti odbora jesu:

a) da podupira oblasti, osobito zemaljsko kulturno vijeće u pospešivanju kmetijstva, po obćenitih propisih i po onih, koji bi od puta do puta došli.

b) da skrbno gospodari s imetkom zadruge i da nastoji o njezinom napredku.

c) da se brine za napredak kmetijstva i drugih gospodarskih strukah; u to ime da skrbi koliko bude moguće za praktične pokuse, da ustanovi uzorna gospodarstva, da nabavi boljega orudja, semenja, stablah, blaga itd.

d) da razsudi razpre, koja bit će dogodile među članovi zadruge o stvarih društvenih; proti takovoj odluci odbora neima više pritužba.

e) da prima nove članove zadruge na podlogi § 3. zemaljskog zakona, gore spomenutoga.

§ 11. Odbor se sastaje na dogovor i odluke kadgod ga pozove predsjednik ili njegov zamenik, zatim kadgod to zahteva zemaljsko kulturno vijeće, politička oblast ili da pitaju dva odbornika dogovorno. Svek predsedu predsednik ili ako on nemože, njegov zamenik. Tajnik piše odluku u posebni zapisnik odborovog zasjedanja.

§ 12. Obći zbor ili glavnu skupščinu saziva predsjednik ili ako on nemože, njegov zamenik i to svagda kad se prikaže

pokojnoga društvenoga tajnika, koj je inače najčestće naricao, nadahnuo nadom, da će društvo sve obilnije podupirati našu stromaćnu mladež. »Valja da si samih pomognemo, kad nam drugi od naših žuljivih pomogu uzkrakuju. Slično dakle na rad, pomod će nam Bog i Hrvati«.

I pomogali su. Do osme godišnje skupščine, 19. septembra 1881. narasla je ukupni prihodi, dakako bez onoga, što se je svake godine razdijelilo, na 3748 for. 53 novč. dr. Dinko Vitezlić do je ta godine treću državnu obveznicu od 100 for. »te je on tim najprvi društveni dobrotvor« uz Nj. Veličanstvo našega cara i kralja. Kapitulo je i manjih svotica, ali je vredno da se spomene od kćera: od hrvatskih istarskih djakub, sastavilih se u Lovranu; od djake zabave u Vrhniku, od učiteljah kotara voloskoga, od svećenikah dekanata Kastavakoga prigodom pogreba vrednoga odbornika Jürja Premuda. Tomo Gajdek poslao je 20. for. Gjuro Deželic sabrao je 120 for. 69 novč. i još pripomenuo su nje moguće učiniti više za društvo, pošto se je ova godina sabrao novac u razne svrhe. O svakih blizovah trebalo bit kliče naj uznešen pokojni tajnik pred skupščinom, a ova odluci posebnu zahvalnicu Gjuru Deželicu, Tomi Gajdeku, obćici u Zagrebu i dru. Vitezlicu tada još u zadr.

Sljedećih dvjuh godinah 1882. i 1883. narasla je ukupna imovina »Bratovščine« na 4237 for. 33 novč. Kao dobiti dobrotvor

### PODLISTAK.

### Desetgodišnjica

»Bratovščine hrvatskih ljudi u Istri.«

III.

(Dalje. Vidl br. 36.)

Izvanredni darovi, što su jih pojestial dobroćiniteljji darovali »Bratovščini« bili su već spomenuti, a odbor i skupščina zahvalila se je za nje ukupno i posebice. Redoviti darovi dolaze od njezinih članovah. Njih je troje vrsti: prinosnikah prvoga i drugoga reda i utemeljiteljah. Prinosnici drugoga reda plaćaju najmanje 30 novčica na godinu. A mogu biti samo seljaci; prinosnici prvoga reda plaćaju najmanje 1 for. na godinu. Broj jednoli i drugih se mjenja, nije stalan.

Članovah utemeljiteljah nebiha se postika. Bili su uvedeni na predlog Vinka Zamlića u skupščini obdržavanoj godine 1877. i uz privolu visokoga c. kr. namjestništva 6. decembra 1878. Oni doprinose na jednu put ili tekom dvjuh godinah 25 for. Takovimi su nosad pobliježeni redom, kojim su postajali sljedeća p. n. gospođa: Jakčin Sjepan iz Zagreba, Dorčić Petar iz Baške, pok. Splinčić Anton iz Kastva, pok. Premuda Juraj iz Baške, Tomić Ljudevit iz Voloskoga, Jelušić Fran iz Kastva, Strk Andrija u Trstu, Vio dr. Antun

iz Rieke, Hrvatska čitaonica na Rieci, Zupan Franjo u Poljanah, dr. Juraj Josip Strosmajer u Dlakovu, Narodna čitaonica u Požeži, pok. Jelušić Ernest iz Kastva, Javand Hinko trgovac u Zagrebu, Manec Ivan trgovac na Rieci, Hrvatska čitaonica u Kastvu, Banjavčić dr. Ivan u Karlovcu; Ružić dr. Ivan u Belovaru, Splinčić Vjekoslav iz Kastva, Orlić Fran u Zminju, Zamlić Vinko na Vepriecu, Strazimir Dragulin u Dol. Zelini, Krešić Milan u Zagrebu, Vučković Gjuro u Trstu, Mazek Jakov na Brgudu, Ladavac Jakov u Krkavah, Baruti Josip u Koprivnici, Ružić Juraj trgovac na Rieci, Starčević dr. Ante u Zagrebu, Bušar Petar u Sv. Petru na Mrežnici, Karabačić Ivan iz Korniča, Bertić Bogdan u Sarajevu, Bastian Ivan u Trstu, Barbalčić Ivan u Labinu.

Bratovščini pomazu najviše njezini povjerenici, kojih ima po raznih stranah naše domovine. Njim na trudu i maru zahvaljivalo se je svake godine u skupščini. Na nje se prizivao u svakoj sgodi pok. tajnik kao na one, koji probište društva najviše unapredjuju. Broj njih nije stalan nit mogu stalno svoju častnu zadaću obavljati. Imena onih godina 1883. bila su: iskana u Danici za godinu 1884. Među njim jih je mnogo, koji su od tada svoja obitajišća promjenili ili kod kojih se je i drugih promjenah bilo. S toga nit nena-vladamo imena povjerenikah. Zivili oni koji te su, a odboru će bit premlilo; ako mu se još drugih iz drugih krajevah oglaš.

Do pete glavne skupščine, obdržavane 7. oktobra 1878. narasla je ukupna glavnica na 2775 for. Većih svotah osim preč. g. Tomo Gajdeka, koj je skupilo 40 for. 25 novč., darovao je dr. Dinko Vitezlić državnu obveznicu od 100 for.

U šestoj skupščini obdržavanoj 6. oktobra 1879. odlučilo se je dati podpore što više radi slabe ljetine, a skupščina se je razstala »na vrućom željom i molbom do Boga, da posteli društvu blagoslov, kako bi prije dosaglo svoju svrhu, i da priteče što više prinosnih, te bi društvo uzmoglo čim obilnije pomoći stromaćnoj mladeži.« Tomo Gajdek bio je i ove godine skupilo i poslao lepu svoticu. Ukupna imovina do te skupščine narasla je na 3326 for.

Do sedme glavne skupščine obdržavane 6. oktobra 1880. narasla je na 3349 fr. 91 novč. Većih svotah doprinela je: hrvatska čitaonica u Kastvu, prireditv u kojist »Bratovščine« zabavu i odposlav čisti prihodi iste, 160 for., odboru a opazkom, da se ima čela ta svota već te godine (gladine) razdijeliti među istarske stromaćne djake; hrvatska čitaonica na Rieci priredila je također u istu svrhu zabavu, te je poslala »Bratovščini« čisti prihodi od 160 for.; nadalje, Tomo Gajdek 22 for., dr. Hincint Petris 10 for., Novaković iz Peritriji 10 for.; nabralo se u veselih sastanju u Kastvu i Francižih 14 for. 99 novč. Te godine spomenuje se kao veliki marljiv za društvo gg. Gjuro Deželic i Matija Marušić, a bilo se je i upisalo i nekoliko utemeljiteljah članovah; pak je to sve

potreba. Poziv taj i dnevni rad oglašio se u novinah, koje su u kotaru najnavadnije. Jedanput na godinu pak mora biti sazvan obći zbor na kojem se odlučuje: a) o računih i gospodarstvu u pretekloj godini.

b) o proračunu za buduću godinu i o članarini, kolika da bude.

c) o novom odбору za buduću godinu, počamši od god. 1888.

d) od onom, što bi pojedinci predložili od p. lje, ter bi bilo na dnevnom redu, ili ako bi predložili onaj čas, pak bi petorica članova pristala na to, da se razpravlja.

§. 13. Obći zbor, koj ima odlučivati o računih zadruga, ima biti oglašen barem 14 danah prije i dnevni red ima biti objavljen e. kr. kotarskoj oblasti.

U to vreme ima svaki član zadruge pravo pregledati račune u sedištu zadruge.

§. 14. Razpravljanje na obćem zboru ima teći polag dnevnoga reda i kako uredi predsjednik. Svaki član ima pravo reći svoju i predložiti što mu se čini korisno za društvo. Predsjednik odlučuje kada je razprava dosta, ter se ima glasovati.

Valjana je ona odluka, za koju glasuje najviše prisutnih. Da su glasovi jednaki, bit će odlučeno ono, na što pristane predsjednik. U drugih prilikah predsjednik naglasuje.

§. 15. Koristi, koje namakne zadruga svojim novci ili dobijenom pomoću, idu ponajprije članovima zadruge.

§. 16. Odborna sednica i obći zbor zadruge držat će se po mogućnosti svaki put na drugom mestu, da se puk upozna sa zadrugom i da ju objubi.

§. 17. Zadruga prestano: Kad nebi brojila više od 20 članova, i kad se broj taj nebi povećao u vreme odlučeno od e. kr. kotarske oblasti. U tom slučaju i kad bi drugim načinom zadruga bila ukinuta, uje imetak ima pripasti po broju članova onim pučkim školam, koje se nabode u njihovih obćinah.

Izručenje imetka mestnim školskim viećem ima obaviti odbor zadruge i obavještati o tom kotarsku političku oblast.

§. 18. Za sve što nije predviđeno u ovih pravilih, ravnati će se zadruga po zakonih, u uvodu spomenutih.

**Njeg. Velič. car i kralj u Požegi.**

Dne 12. t. m. stiču u slavonski grad Požegu Njeg. Vel. car i kralj Fran Josip I. da prisustvuje velikim vojničkim vježbama, koje su se obdržavale aličednih danah na požezkom polju.

U pratnji cara i kralja nalazilo se više nadvojvodah, ministrah i tuđih častnikah.

Na glas o dolasku kralja u njegovu vjernu kraljevnu Hrvatsku, odlučila su sva građanska zastupstva, crkvene i civilne oblasti, da se svomu kralju po deputacijah u Požegi poklone.

U nedjelju dne 13. t. m. primao je Njeg. Vel. poklonitveno deputaciju iz Hrvatske i Slavonije.

Katoličko svećenstvo predvodio je kardinal Mihalović a grčko-istočno patrijarh

Angjelić. Iza ovih došla je na red deputacija hrv. sabora, deputacije svih hrvatskih gradova, plemstva, crvenoga križa itd. Svim deputacijam odgovorio je Njeg. Vel. vrlo prljaznim riečmi, uvjeravajući iste o kraljevskoj milosti i blagonaklonosti.

Grad Požega bijaše najsvedečnije ukrašen. Razna pjevačka društva a na čelu njim zagrebačko "Kolo" priredila su dne 13. Njeg. Vel. veliku serenudu uz sjajnu bakljadu. Među raznim deputacijami iztakla se osobito ona iz Bosne-Hercegovine, sastojeda od preko 400 članova. Deputaciju ova došla se je pokloniti Njeg. Veličanstvu.

Dne 14. i 15. t. m. bijahu na požezkom polju velike vojničke vježbe, kod kojih je sudjelovalo više hiljadah vojnikah raznog oružja. Na ovom putu do Požega i svuda kuda se je kretalo Njeg. Vel. bijaše najodvažljivije pozdravljano. Jučer odputovao je car i kralj iz Požega zaputiv se u Gőđšlo.

**Sedamdesetgodišnjica biskupa Strosmajera.**

U ponedjeljak dne 7. t. m. započelo se Djakovu svečanosti, kojima se označuju četire važna doba u životu naroda hrvatskoga. Slavilo se naime sedamdesetgodišnjicu vladike Strosmajera, tridesetpetogodišnjicu vjegovog biskupovanja, pedesetgodišnjicu književnog prepoređa i dvjestogodišnjicu oslobođenja Slavonije od Turakah. Glavni uzrok ovim svečanostim bila je pako sedamdesetgodišnjica slavnoga biskupa, koja se obavila na blagdan B. D. Marije, dne 8. t. m.

Štovateljah i prijateljah preuzvišenoga biskupa sakupilo se sa svih hrvatskih pokrajnah. Naroda navrliho je u Djakovu toliko, da ga je jedva kada na okupu toliko u onom gradulu na jednom bilo.

Djakovo bijaše za tu svečanost zastavami, sagovoi i ovlóbeno izklicmno a na večor dne 7. t. m. sjajno razsvjetljeno.

Pjevačka društva "Sloga" i "Sloga" kretnu su sa bakljadom pre svečanostu rezidenolju, te odjevalno nekoliko pjesamah.

Sutradan bila je u 9 sati svečanost služba božje, koju je služio kanonik dr. Radki. Kada je odpjevano evanđelje, uzaje biskup na propovjednicu, te premda prehladjen, govoraše sat i pol pučanstvu, kojega se bješe skupilo više hiljadah pred crkvom i u okvi. Pošli službe božje odpjevan je Tebe Boga hvalimo, a po tom je svetvor dielo biskupskih blagoslov. U pol dva sata bijaše kod biskupa objed, za 100 osobah. Prvu zdravicu rekao je sam preuzviši svetvor sv. oću papi Lavu XIII. i Njeg. Veličanstvu caru i kralju. Zdravica primljena je silnim uzhitom. Zatim nadzdravio biskupu podnatečnik grada Zagreba gosp. Gradak u ime Zagreba, kanonik Tordinac u ime svećenstva, barunica Ivku Vranjczyanu u ime hrvatskih ženah, kanonik dr. Radki u ime jugoslavenske akademije, prof. dr. Lorković u ime sveučilišta, odvjetnik dr. Stešćević u ime grada Osleka, prof. Simičković u ime naroda u Slavoniji, dr. Vojnović u ime Dalmacije, dr. Viličić u ime Istre i kan. Randić u ime hrvatskoga primorja. Biskup nadzdravio je hrvatsku aristokraciju, za koju se je zahvalio prisutni grof Kulmer. Nu večer bio je koncert, kojemu je i biskup prisustvao, a posle koncerta ples.

Dne 9. o. m. služio je opat Strel partikularnu misu, za koje je imao propovjedati kanonik Pavlinović, no odustao je radi prehlade.

se valjda opet tamo. Konačno, putem e. kr. kotarskoga glavarstva došlo je odgovor e opazkom, da se molbenica nemože uslišati.

Godine 1884. poslao je medju ostalimi Tomo Gujdek 20 for., Jakov Viličić 10 fr., Česki zastupnički klub u Beču 50 for., unišlo je od čitaoničke zabave u Kastviu 23 for. i 6 novč., od zabave na Tršću 20 for. 30 novč., od zabave čitaonice u Linđaru 11 for. 14 novč.; postalo je više utemeljiteljah članova. Bilo je te, kao i svake godine članovah prisnošakah sa 1 for. i više, sa 30 novč. i više. Svi su pohvaljivi, tim više što su i siromasi od svoje siromasćine doprinášali, ali svakoga posebnice nemožeemo napominjati, jer bi opia predica izošao. Sa svim spomenutimi svotami, sa utemeljiteljimi svotami članovah, sa svotikami prisnošakah, narasla je imovina "Bratovćine" do svoje jedanaeste skupćine, obdržavane 6. oktobra 1884. na 5375 for. 76 novč. Dosegla je dakle i presegla u svojem desetogodišnjem obstanku svotu od 5000 for. glavnice, od koje kamate može se po § 5. njezinim pravilah diliti kao podpore.

Tim se je ispunila nada njezinoga mnogoljetnoga i neutrudljivoga tajnika, koju je kao izabrani predsjednik godine 1883. izrekao — ispunila se je, kad već njega jaol nebišaje.

Ispunila se je njegova nada, a stalno i želja svih prijateljah istarskih Hrvatah. (Dalje sledi.)

Tako je proslavio hrvatski narod sedamdesetgodišnju svoga miljenika i naroda nog dobroćiniteljah, kojega neka Svevišnji uzdrži još dugo zdrava i čila na čast i ponos Hrvatah i svega Slavenstva.

**DOPISI.**

Iz srednje Istre. Živa je Istina, da nijedno skoro zlo tolike smutnje, sablazni ne prouzrokuje, koliko haš spovka i kletva, a osobito bogokletstvo. Zato se i nečudimo što i iste zemaljske oblasti, videć kako grozovito se bogokletstvo sve to većma med narodom širi, izdadoše i proglasiše stroge zakone i kazni proti bogopovašdem da bi se toliko zlo izkorienilo. Tako je medju Inimi i visoka hrvatska zemaljska vjlada u Zagrebu izdala i proglasila prije nekolicke godinah strog zakon, usljed kojega bit će svaki bogopovaš kažnjen zatvorom od 1—14 danah ili globom od 1 do 100 fr. Nu i u nas ima onakov zakon jer § 122 l. a i dalje k. z. naredjuje još stroži kazni u tom obziru. I to je poave pravo, jer ako ne pomažu druga sredstva, neka pomaže barem to. Kamo sreće, da bi se svagdje i sveudilj onako strogo postupalo po zakonu proti mrzkih bogopovašdem, sigurno bi nas skoro potihnuo onakvi bezbožni jezici. Nu da vidimo, da li je zbilja tomu tako.

Prigodom zadnjih izborah za državno vieće u njekom istarskom gradulu, gdje "svita cultura e civitas" bujno cvate te se raznim škandali te divljim barbarstvom napose proti narodnim svećenicima, a najpade proti ondašnjemu prevrednomu župniku-dekanu odlikuje, neki postolar opojen djedovskom kulturom javno opsovao Buga i to takimi pridjevki, da se mora čovjek uprav sgružati slušajuć onakove bezbožne rieči, kao p. . . Dio . . . u kamo li izgovarati ih. Ondešnji valeč. g. dekan prijavl toga djedovskoga kulturaša (?), kao što mu bijaše kao duhovnomu pastiru stroga dužnost, si. o. kr. kapet. u K., a ovaj si. tribunalu u R. Na 4. p. m. bijaše uređena javna razprava u R. ka kojoj budu pozvani g. dekan, dva e. kr. žandarma i neki kovadž kao svjedoci. Ovi pod prisegom izjavije, da su čuli postolara onako ružno psovati. Sve je očekivalo da će biti ovaj sigurno kažnjen, buduć bijaše sablazan javna. Nu ovo čuda goleme i. Skoro svojima ušima nevjerovatno, čuvši: postolar je nevinim proglašen.

Dan prije 3. t. m. bijaše pak razprava uprav onde proti njekojim Opatnjem; koji kazivahu svomu župe upravitelju: "đido karbun". Mi strogo osudjujemo svaku pogrdu počinjenu od koga i proti komu mu drago, a napose svećenikom, sasvim tim ne pojmiemo sranjujući rieči "đido karbun" sa bezbožnim riečmi p. . . Dio i t. z., kojima se isti g. Bog najružalji načinom pogrdjuje, zašto budu Opatnji kažnjani od 8—10 danah, čim bude mrzki bogopovaš nevinim proglašen. Mi, Istina neznamo, da li bijahu i oni na sudu zapitani, što su u svojem nutrojem onda mislili, govoreć "đido karbun", kao što bijahu svjedoci kulturaša—postolara zapitani, da li je ovaj uprav imao nakanu božanstvo: "La divinitas" opsovati.

Da su oni kažnjeni zato, jer spadaju "al partito slavo", a ovaj nevinim proglašen, jer spada "al partito italiano", toga nem žemo ni pomisliti, a kamo li vjerovati, dobro znajući, da smo po zakonu svi jednaki.

Balandrović.

Izpod Kastva. mjeseca agusta. Ovdje smo imali jako strašno nevrieme u noći od 13. na 14. ovoga. Silan vjhor sa neprestanim blekanjem i grmljavinom. Učinjeno je mnogo štete na tjevu, jer je grozdeje omlađeno i mladice isprekidane. Bojali smo se još goreg; jer je i po koje zrno grada palo. Čujemo, da je njekud na Lovranđini grad nemilo izmlatio vinograda, a vjhor, da je polomio i stabla marunova i tamo i po Lepirnašini.

Naši se bačvari veselo razilaze sa sve strane sa ljevo izgledjenti bačvami. Njekoji u Dalmaciji od Raba do Splita, a drugi širom sve Istre. Svaki se drži jednom odabranu mjestu, tako, da to prelazi od oca na sina i dalje. Znanost se k znanom vraća. Mi jim želimo dobar dobitak i sredan povratak. Na njihovom povratku

poznat se, kakova je bila gdje ljetina, dobra ili zla. Pozna se još i to, u kakovom su zraku živjeli, kakav su duh disali; jer i kasnije takvim dišu — našim ili tuđim, iz Dalmacije vrata se navadno kremenjact — iz Istre ne svi tako: Oblizne po koga šarenjaški dab.

Predma je zamuklo ono veselo dukanje (nabijanje bačvah) ipak se još ne prestano radi i dan za dnevom iznaša i izvraža svakovratno sudovje — veće i manje, meško i tvrdo — kako tko zaželi.

U bližnjoj Opatiji gradi se neprestano i kažu, da je to jedva početak. Malo po malo uvidili su, da uz Kastva ne treba tražiti boljega klesara ni zidara. Tako sada za gradnju štacioje na Matuljah pozvani su sami domaći klesari i zidari. — Tako valja!

**Pogled po svietu.**

U Trstu, 16. septembra 1885.

Vojničkim vježbam kod Požego, kojim je prisustvovalo i Njeg. Velič. car i kralj Fran Josip, daje se sa raznih stranah i političku važnost. Taj politički moment naziru novinari u mnogobrojnoj deputaciji iz Bosne-Hercegovine, koja se došla pokloniti caru i kralju. Raznosio se glas, da je bilo o spoenju tih pokrajinah govora i kod poslednjeg sastanka carevah u Kromjerizu te da će deputacija to spoenje zamoliti; austrijska vlada, da je odlučila zadovoljiti želji bosansko-hercegovadžkog pučanstva. Njeg. Veličanstvo obćeno je spomenutoj deputaciji, da će posjetiti Bosnu-Hercegovinu, što je probudilo sveobće zadovoljstvo. U deputaciji bijahu zastupane sve vjeroispovjedi i svi kotari a predvodio ju zemaljski zapovjednik general Appol.

Otvorenje carevinskog vieća jest pred vrati. O dogovorih njemačkih liberalacah, javili smo poslednji put. Prekjudeč sastali se kod Hohenwarta prvaci desnice, da viećaju o budućem programu stranke. Prvo zasjedanje carev. vieća bit će kratko, jer se imaju sastati delegacije već 26. oktobra.

U ministarskih konferencijah, koje započimlju 22. t. m. pretresati će se proračun za buduću godinu.

Zastupnici iz Česke i Moravske zahtjevati će od vlade, da se ponarode nekoje srednje škole, druge da se uzdržaju na državne troškova ili da se ustroje nove, da se promjeni izborni red za Moravsku i da se premjesti nekoliko političkih činovnikah.

Poljski zastupnici kano interperirati vladu radi izgonu Poljakah iz Njemačke te zahtjevati, da se jednako postupa sa njemačkimi podanici, boravećimi u Austriji.

Bivši prozorni načelnik bijaše iznova izabran takovim, nu on se na toj časti zahvalio i tako će sutra biti novi izbor.

Dalmatinski zemaljski zastupjednik general Jovanović slavio je jučer pedesetogodišnjicu svojeg službovanja kod vojske. Cesar čestitao mu vlastoručnim pismom, izraziv mu zahvaluh za mnogobrojnih njegovih zaslugah za vojsku i državu.

Zadarski talijanaši počeli su navaljivati i na carsku vojsku. Prošlog čedna navalila je hrpa zadarske talijanaške fukinaže na domobrance, koji su se u gostioni mirno uz čašu vina razgovarali. Patrola razjerala je izgrozidneke a oblasti vode sada iztrgaju. Bilo bi već skrajno vrieme, da se talijanaškim nemirnjakom na rep stane.

Srbski kralj Milan nalazi se od 13. t. m. u Glöichenbergu a kraljica Natalia u našoj Opatiji.

U rumunjskom glavnom gradu Bukareštu, izdala je rumunjska "Irredentia" proglaš, u kojem naglasuje, da je današnji dio Ugarske, pokrajina

na se i opet spomolju: Tomo Gujdek, koji je družitvo posebnice poslao 25 for. u spomen njegove žatne mise, a k tomu još 20 for. pak 25 te 12, ukupno dakle u dvie godine 82 for.; Gjuro Deželid dabrno i vložio u ime "Bratovćine" 69 for. 31 novč. Unišlo je od djakače zabave u Vrhu ku 17 for., od čitaoničke zabave u Kastviu 23 for. 70 novč. pak 20 for. 42 novč. Sabrali su: M. M. u veselu družitvu u Zagrebu, pak kod promocije dra Krasčevića dosta znatne svotice; Gjuro Vučković u Trstu 8 for.; Kuzma Bateštin u Zagrebu 15 for. 14 novč., Medar u Beču u veseloj sastanku 8 for. 14 novč.; dall su svećenilo prigodom pogreba bivšega prevrednoga predsjednika Vjekoslava Vihna 25 for. Imovina društva "Hrvat" u Pragu prešla je na "Bratovćinu". Bivši profesor Mjo Grozdanović ostavio je istoj sve svoje knjige. Profesor dr. Brestjanski iz Zagreba poslao njoj je 100 for. Spomenuti pokojnik Vjekoslav Vlah ostavio njoj je oporukom 100 for., a netak mu Roberto, kao baštinik izplatio. Dr. A. Frankl i dr. Bogoslav Šulek poslali su svojih knjigah, da se njih razproda u korist Bratovćine. Na predlog Matka Loginje prihvaćen u skupćini godine 1883. bilo se je napravilo molbenica na Nj. Veličanstvo našega cara i kralja, da bi se prigodom dobroćornih ljetelijah i "Bratovćine" u obzir uzeti blagoslovila. Molbenica bila se je izgubila kod e. kr. kotarskoga glavarstva na Voloskom. To je već bio slab znak. Došla je pak bila i u Beč, i putovala valjda na jug, i vratila

Erdelj, dio rimunjskog kraljevstva. U ruskoj Poljaku počeli su tamošnji gospodarici odpravljati njemačku služinčad i radnike, da tako vrata Niemcem »šilo za ogojilo«.

U Italiji nastali su novi nemiri. Pojavila se naime u nekojih pokrajina kolera, te je vlada naložila strogu kwarantenu, čemu se pučanstvo opire.

Španjolsko-Njemačka razmirica riešit će se mirnim putem. Španjolska vlada izrazila je Njemačkoj sažaljenje, što je u Madridu i u drugih gradovih pogrdjeni njemački grb i zastava, nu ujedno zahtjeva, da se Njemačka odreče pokroviteljstva nad karolinjskim otoci a tada, da će se pustiti u dogovaranje glede spomenutih otokah.

Rusko-engljski prepri radi afganske granice jesu poravnani. U Londonu podpisan je dotični ugovor.



**Franina i Jurina.**

Fr. Si ču čul kako j' Vicanolna šipruna, da ga ni po senega Ošiljaš platil za ono, da j' po njegovom ordinae ngovaranu ljudi za nekoga Petriša proti Vitezidzu?

Jur. Trebada j' bila zakasnila pošta s Po-reča al s Pazina, kaj imela patakuni prnest.

Fr. Tako će jih prnest sada lepo sam.

Jur. Če, če, ma će s njimi svoju braću mastit.

Fr. Frane ča j' bila ona konfuzijon, nedolju jutro na Voloskem?

Jur. Kakova konfuzijon?

Fr. Ča nial videl kako su šior Guštin tekli kada su čuli, da je kraljica od Srbije po Voloskem pasala?

Jur. Kamo su tekli, zaš, ča?

Fr. Po veladu i po patentu borme.

Jur. Tako su ju i voloski rpr-rezentanti hodili pozdravit kako i reški?

Fr. Aj nisu on dan ne, zaš da je prevedš sunca svetilo pak da jih je bilo strah, da njim kolarini od valuda na veladu nepožmare, lego da ta ben pod prvo leg poje ča, ter da je još vremeu. Ter su i aroiduku Alberta, kada j' lane bil va Opatije bil pozdravit kada je tel ča poč na mesto kada je prišal, pak da je sejedno dobro bilo.

Jur. Ja, oni računaju, da kamu je preš-neka teče, oni da moraju sada od vrat do vrat teš prokuri pobrat, predikajuč, da su već i zapovedanja štini al da te napaštu još ustat svaki na svojen mešte za ne dat gušta onem trin četiron od opozicijona.

Fr. Tako oni skrbre najprvo za se a pak onda te valjda i za drugeh ako njim ostane vremena i ako nebudu iako trudni.

Jur. To se razume, nisu miga za niš šior Guštin ved više od 20 let potešta, neku pasju paru su se morali ved i navadit.

Fr. Znajju već lepo s trubastemi trat-i, znaju po pravice, al koliko će još to durat?

Jur. Za tri leta se oni svi skupa nadaju još zapovedat a pak onda računaju, da će bit, ča Bog ča. Intašto an čhe dura non patra. Esviva le procure in bianco e le semplici vedove, che le firmam!

Fr. Baš da aviva!

Fr. Jura si čul kako se zove barčica, ku su kupili porečki mladiči za vadit se veslat?

Jur. Ter je »Istria« povedela svakomu, ki bi rad i ki nebi rad znat.

Fr. A kako dakle?

Jur. »Nizzardo«!

Fr. Kakovo je to ime »Nizzardo«?

Jur. Ča neznaš ki je bil Nizzardo? On Masija talijanski, ki je ono pred nekoli-ko let umeri na Kapra.

Fr. Ča Gari . . . . .? Viš kako su šegavi ti porečki kotrabantieri.

Jur. Še su no pravice zaš se znaju i s malen zadovoljit.

**Različite viesti.**

**Obćinsko zastupstvo može bit razpušćeno. . . . . Najjače šest tjedana posle raspusta mora se naložiti novi izbor.** (S. 66. pokrajinskoga zakona, članak XVI. drž. zakona 5. marča 1862.) **Obćinsko zastupstvo buzetako bilo je razpušćeno dne 5. augusta 1885.**

Prvi korak biskupa po rečko puljskoga. Nemože namese s njedne strane predhačiti, da smo se ikoliko pačali u poslove prev. g. biskupa Flappa. O demonstracijah — više političkih nego li osobnih ili crkvenih — koje su mu predjivali naši susjedi u raznih graditih Istre, čuli smo i čitali dosta, al zato nas nije zabojela glava. Svakomu je slobodno uzivljati i slaviti svoje prijatelje i prvake, u granicah zakona, kako mu drago. Nije nas dapače iz naše ravnodušnosti prenula nitli divna (i) rovinjska prišodoba sa sangjeoskim Peseani-em. Ostali smo hladnokrvni napram svakojakom izazivanju prigodom biskupskog posjeta u Višnjanu, Mornunu, Pulji, Rovinju a najpače u samom Poreču. Oglušili smo se dapače i napram raznim našim prijateljim i deplisirkom, koji su nam dojavljivali koješta neprijazna, što se kazalo i čulo kod tih posjetah. Htjedosmo slušavati do skrajnosti našu nepristranost, pokazati se obzirnimi i popustljivimi napram prev. biskupu. Šutili smo dakle dušo, al na žalost našu, prišlilo nos sam prev. biskup, da tu šutnju prekinemo.

Ocrnjivanja i gadne klevete krpjelskih i talijanskih bezbožnikah nu miše privredno svedenstvo, u nekojih župah one biskupije, urodilo je po naše narodne protivnika dobrim plodom. Rovinjski, tanfanarski, vodnjunski itd. bezvjernici-franconi zahtjevaju su odlučno od prev. biskupa, da makne il premjesti nekoje naše svedenike u onih krajevih, jer da su isti kod puka odveć obiljubljeni te da njim tako smetaju u njihovih paklenikih, protunarodnih i protunarodnih osnovah i spletkah. Žrtvom grdnih klevetnikah morali su pasti prvi, kapelan kanfanarski, g. Andre Benigar i kapelan marčunski, g. Luka Kirao. Ovoj čestitjoj dvojici neima pod Bogom drugog prigovora, van što su vladni svedenici i što dragovoljno i požrtvovno diele sve biede i nevolje s našim mukotrpnim narodom.

Al to bijaše upravo zazorno i nepo-đudno istarskim spletkarom, jer znaodu dobro, da je narod svojim dobročiniteljem vradao smilo za dragoc. Počelo se dakle privatno tužiti i graditi uz mnoge druge, navistito ovu dvojicu. Što se nije postiglo tajno, imalo je pomoći gradjenje i napa-đanje u talijanski, tobož liberalnih no-vinah. Obratila se nu biskupa i pazinska gospodn. Molilo se i zakinjalo, da se za Boga zauzda il poljera hrvatske svedenike, i na prvom mjestu gg. Benigara i Kirao, Denunucijaoje su uspjele. Dogodilo se što se sauno u Istri dogoditi može. Prev. biskup poslušao istarske bezvjernike, zadovoljio njim, crkvi i narodu na štetu.

Po želji franconah premješben je g. Benigar v Marčanu a g. Kirao u Porižnju; u Kanfanar dolazi mladi svedenik g. Coteli.

I tako slavi pobjedu šaka nemirnjak-ih i bezbožnikah nad hiljadami mirna, poštena i pobožna puka! Prepušćamo svakomu razboritomu, a najpače prev. g. biskupu, da razmišlja, da li se ovaj šim stiaže za uzvišenim poslanstvom nadpatri-šar. Žalimo od sra što moramo ovak-ivimi žaostnim viestima na vidjelo. Bude li se prev. g. biskup obazirao na bodie klevete i smradna ocrnjivanja istarskih liberalacah, jaoh si ga onaj biskupiji i tužnomu našemu narodu. Za žalošću opa-žamo, kako se sve više obistinjuje javna tajna, koja je već i visokim krugovom poznata — da, dok bude na upravu one biskupije uplira naš najvešti narodni dušan, onaj, mnogim službam i častni, obavit gospodn »Ljubež«, dotle neće nijedan biskup imati slobodnih ruku. Valja ču nas i g. biskup razumjeti. Njemu nepreostaje drugo, nego razkriti se sa istarskim liberalci i franconim ili sa ogromnom većinom pobožnog stada. Izbor nije težak. Dvim gospodarom nije moguće služiti.

**Iz Pazina** čujemo svakim danom ljepših glasovah. Talijanci trepte, da će kod budućih občinskih izborah morat ostaviti občinsku kuću te ju predat našim ljudem, da ju žuvaju, jer da je sada nu nas red došao, pa stoga ave moguće čine, da osiguraju na dobu svoju djecu.

U občinskoj sjednici dne 29. prošloga mjeseca nenadano donesi su na razpravu »pravilnik«, kojim se imaju uređiti odno-šaji občinskih činovnikah i njihove plaše. U tom pravilniku med ostalim ustanov-juju se kod občine tri stalna občinska činovnika, koji imaju pravo na mirovinu ili penziju. Ujedno ustanovila se je i plaća, koju dotični imaju uživati.

Mi s naše strane nemamo ništa pri-govorit, da se stanje občinskih činovnikah u Istri uređi, jer znamo dobro, kako je njihovo stanje prekarno. Al sve u svoje doba. Učinio se je negdje godine 1882. u ovoj občini sličan predlog glede ure-đjenja plaćah občinskih činovnikah, nu naši upravitelji nisu do sada o tom ništa htjeli znati. Sada kad predvi-đaju, da jim je gospodstvu odzvonilo, na brzu ruku donasaju na razpravu i glosa-vanje predloge, koji bitno zasjeoju u ži-vot sadružinskih občinah. A svagdje je običaj, da se ovakvi predlozi i zaključci nestva-raj u zastupstvu, kojemu iziće mandat, već se prepuštaju novomu izabrat se imajućemu zastupstvu, da odluči o tako važnih stvarih. Konačno nebi niti proti odobrenju rečenoga »pravilnika« ništa imali prigovoriti, kad bi odgovarao svim potreboćam one prostrane občine. Doduše imaju se po pravilniku mjesta občinskih činovnikah popuniti javnim natjecanjem ili konkursom, nu nekaže se, kakve kva-lifikacije imaju dotičnici izkazati. Prvi zahtjev kod hrvatske občine Pazin ima biti, da su činovnici podpuno vješt u govoru i pismu hrvatskom jeziku, da mogu u njem uradovati. O tom netma ni rieči u pravilniku. Tko nezna hrvatski uređovati, taj nemože kod pazinske občine ni službovati. To znaju dobro pazinska gospoda, pak su u taj pravilnik metnuli članak, gdje se dosadanjim činovnici ime-nuju definitivni, čim bude stigla po-tvrda od zemaljske junta. Zašto sta me-tnuli pako u pravilnik, da se činovićka mjesta imaju popuniti putem konkursa? Ili mislite, da običaril neznanju, što namjeravate zaključkom stvorenim u sjed-nici dne 29. prošloga mjeseca.

Gornji zaključak razjarilo je silno ob-činare pazinske občine tako, da je jednn samo glas, da se mora proti tomu za-ključku prosvjedovati na zemaljsku juntu, da se neodobri, jer da je štetonosan po občinu, da jim se dade prepis zapienika po-slednje občinske sjednice u namjeri da proti zaključku glede potvrde današnjih činovnikah prosvjeduju. Budući jim se nije dalo odmah preplea, jer se kazalo, da se zapienik mora u budućoj sjednici stropam ovjeroviti, to je već preko 100 občinarah prijavilo zemaljskoj junti protest proti rečenomu zaključku.

Evo otlađ za naka, da se je naš narod u občini pazinskoj probudio. Svakomu svoja. Talijan neka uređuje med talijan-skim narodom talijanski, med Hrvati morat će se uređovati hrvatski. Za to valja samo dobro volje i uztrajnosti. Pravredna stvar mora pobjediti.

Evo druge: Konecm prošloga mjeseca dođe djak VII. gimnazijalnoga razreda na pazinsko občinsko glavarstvo, da mu glavar pod-piše svedočbu, koju mu je izdao njegov župnik u hrvatskom jeziku. Naš djak lepo se poklonio predav svedočbu občinskomu planru, koji pročitav ju reče, da je neraz-umljive te ju preda drugomu činovniku. Ovaj pogledav u svedočbu kazao djaku, da je neče podpisati, jer da je mogao župnik napisati ju talijanski. To izrekav zašutil. Nrpokon ustade kajmakani te pro-čitav svedočbu počme se prepirati s oja-čkom o jezicah, koji se u Istri govore. Nije bilo ni on podpisat već izliže na njega svoj talijansku avitu kulturu. Neprestalo mu drugu već poči kotarskomu političkomu kapetanatu gdje mu je c. kr. kapetan svedočbu odmah podplano.

Obćinari pazinski! Nije vam treba preporučivati, jer znate i sami, da se tekvi dođoňaji usdaju već dalje trpiti ni podnašati. Zamo su vas ved doveli!

**Parobrodarsko druž-tvo M. Sverljuga i drugovi** anabavilo je i treći parobrod i to Yacht crnogorskoga kneza »Sibij«. Parobrod taj stajati će u Opatiji na razpolaganje podu-zećelstvu u Opatiji i tamošnjem gostovom. Parobrod »Ika« protegnut će svoje plovit-ke i do Lošinja, te će od sada putovati između Rieke, Rubca, Cresca i Lošinja i natrag.

Želimo što bolji uspjeh našemu vrlo poduzetnomu društvu.

**Istinska uredništva.**  
G. J. K. e. Z. Liepa Ti bvala. Dođi će Ljoza čim prije na red. Bratski odzovor.

Gg. Dopisnikom iz Moćenleah. Sv. Petra, Tinjanšćine, Buzeta, Bujah, Vrb-nikn, itd. utripite se: **Pobratimstvo u Središću.** Učinit će se kako imo želite. Pošaljite potrebita. Sr-đodan odzdrav!  
Prijetelju S. D. Pismo bijaše pril-oženo. Dobro si učitalo. Da si zdravo!

**»Bratovšćina hrvat. ljudi u Istri«.**  
Glavna godišnja skupščina »Bra-tovšćine hrvatskih ljudi u Istri« ob-državati će se u Kastvu dne 6. oktobra u 2 sata p. p. sa sljedećim dnevnim redom:

1. Govor predsjednika.
2. Izvješće tajnika.
3. Izvješće blagajnika.
4. Izbor novoga odbora.
5. Razni predlozi.

K mnogobrojnom posjetu isto poziviji ovime najljudnije sve članove društva

odbor »Bratovšćine hrv. ljudi u Istri«  
Kastav, 13. septembra 1885.  
A. Turak. predsjednik.

**Lutrijiski brojevi**  
od 12. septembra.

Trst	84	29	37	71	77
Linc	40	85	85	74	60
Budapest	14	46	52	65	72
Innsbruck	3	30	37	28	61
dno 10. septembra.					
Prag	10	76	57	83	63
Lavov	19	41	3	30	62
Hermannstadt	81	73	70	06	85

**Trčanska burza**  
dno 16. septembra

Austrijska pap. renta for.	83 15	do	for.	83 35
Ugarska	99 35	do		99 60
Ista u zlatu 4%	98 75	do		98 90
Dionica kred. banke	851.-	do		—
» kredit-banke	298.-	do		289.-
Talijanska renta	94.35	do		94.45
London 10 ltrah		do		
sterlinah	125.50	do		124.75
Napoleoni	9.87	do		9.88
C. kr. cokolni	5.81	do		5.83
Državne marke	61.-	do		61.15
Iste francoske	49.20	do		49.45
talijanske lire	49.10	do		49.20

**Prodaja tjestinah**  
(pošto)  
od samog jelata, prvo vrati, po nrv. 24, 23 i 33 kilo. Trst, Via Campanile br. 3  
Rajmardo Majar naproti trgovini tjestinah  
Naručbo ovršuju se uz pouzate. 3-4

257 3-3

**Natječaj.**

Razpisuje se služba učitelja III. vrati na jednorazrednoj mješovitoj pučkoj učioni u Šumbregu sa dohodici ustanovljenimi u zemaljskom zakonu 3. novembra 1874. dotično 10. decembra 1878. Precisici, od kojih se zahtjeva znanje hrvatskoga i taljan-skoga jezika, neka ulože svoje molbe podpisanomu vieću zakonitim putem u teku od četirjuh tjednah.

Paziu 26. agusta 1885.  
C. kr. kot. školsko vieće.

**Prvi ustav 7-**  
**Ekonomička krojačnica**  
Ivana Batelli-a  
Via Barriera vecchia N.ro 6. I. piano.  
Sgotavljaju se odjeća poiaj mjere, najvećem brzinom i elegancom uz najšestini ciena.  
Naručbo se obavlja uz pouzate

**Vilhelm Schmidt**, knjižara u uejek na skladitšću hrvatskih školskih knj-i-gah c. k. naklade školskih knjigah u Beču. Prodaja papira, pišćah potrebitičnah, pi-sanicah sa hrvatskim omotom u veliko i malo. Prekupioći dobju popust. R. zapošlje se uz pouzate; uzori šilju se bezv.

**ODIELA** na mješćane i nedeljne krojačnici: al N. 12 Via Farneto, učinjena poluj mjere. Budući imade u zalihu velik izbor sukna svake vrsti, možo dati uz uz-jerenlje »lene nego li drugi.

